EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 5.8.2025
COM(2025) 456 final

2025/0251 (COD)

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o zagotavljanju makrofinančne pomoči Hašemitski kraljevini Jordaniji

{SWD(2025) 245 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Jordanski gospodarski obeti so izpostavljeni velikim negativnim tveganjem zaradi nadaljnje regionalne nestabilnosti in slabih obetov za globalno gospodarstvo. Realna rast BDP Jordanije je bila v letu 2024 ocenjena na 2,5 % in naj bi leta 2025 ostala večinoma nespremenjena. Inflacija je do konca leta 2024 ostala pod 2 %, k čemur so prispevale nižje uvozne cene in nadaljnje zaostrovanje denarne politike centralne banke v skladu z vezanostjo na ameriški dolar. Vendar so potencialni učinki prelivanja bližnjih vojn povečali pritiske na varnostne razmere in gospodarsko odpornost Jordanije, kar dodatno povečuje negativna tveganja za njene obete. Bližnji vzhod se sooča z vse večjo nestabilnostjo zaradi vojne v Gazi, nestabilnega premirja v Libanonu in padca Asadovega režima v Siriji. Stopnjevanje napetosti med Izraelom in Iranom sredi leta 2025 je oviralo potovanje in povečalo negotovost, kar je neposredno vplivalo na turistični sektor ter najverjetneje negativno vplivalo na zaupanje potrošnikov in vlagateljev. Čeprav gospodarske razmere v Jordaniji ostajajo na splošno stabilne, povečana nestanovitnost in geopolitična nepredvidljivost predstavljata vse večji izziv za njeno prihodnjo gospodarsko in socialno stabilnost.

Poleg tega se država sooča z globoko zakoreninjenimi strukturnimi izzivi. Stopnja *brezposelnosti* je še vedno visoka in znaša 21,4 %, pri čemer je med mladimi še višja, udeležba žensk pa je med najnižjimi na svetu. Te slabosti na trgu dela še naprej omejujejo potencial Jordanije za rast ter ovirajo širše gospodarsko vključevanje in socialno kohezijo. *Fiskalni pritiski* so se v letu 2024 okrepili zaradi učinkov prelivanja regionalnih konfliktov in padanja cen ključnih izvoznih surovin. Čeprav je vlada uvedla ukrepe za povečanje prihodkov in zmanjšala naložbe v osnovna sredstva, se je splošni proračunski primanjkljaj kljub temu povečal na 5,6 % BDP. Javni dolg se je rahlo povečal na 90,4 % BDP (brez dolga sklada za socialno varnost)[1]. *Primanjkljaj na tekočem računu* se je zaradi manjšega izvoza in nižjih prihodkov iz turizma v letu 2024 povečal na skoraj 6 % BDP. Strukturna odvisnost Jordanije od uvoza energije in hrane v povezavi s šibko izvozno osnovo še naprej negativno vpliva na zunanji saldo. Kljub stabilnim rezervam v višini približno 21 milijard USD je država še vedno ranljiva na zunanje pretrese, kar krepi potrebo po nadaljnji mednarodni finančni podpori.

Jordanija si je v zadnjih letih še naprej prizadevala za modernizacijo strukture svojega gospodarstva, zlasti z uvedbo vizije za gospodarsko modernizacijo leta 2022, tj. desetletne strategije za spodbujanje naložb, ustvarjanje delovnih mest in dvig življenjskega standarda. Vizija za gospodarsko modernizacijo se ob upoštevanju prejšnjih reform, kot je Londonska pobuda iz leta 2018, osredotoča na osem ključnih sektorjev ter vključuje ukrepe za povečanje učinkovitosti javnega sektorja in sodelovanja državljanov, reformna prizadevanja pa podpirajo tudi zaporedni programi MDS in makrofinančna pomoč EU. Prva faza (2023–2025) se približuje koncu in postavlja temelje za prihodnje izvajanje. Ta reformna prizadevanja so napredovala kljub vrsti prekrivajočih se zunanjih pretresov, vključno z dolgotrajno sirsko begunsko krizo, pandemijo COVID-19, motnjami v svetovni oskrbi, ki jih je povzročila neizzvana vojna agresija Rusije proti Ukrajini, ter ponovnimi regionalnimi napetostmi po konfliktu v Izraelu in Gazi in motnjah v trgovini prek Rdečega morja. Čeprav so bili nedavni diplomatski ukrepi za ponovno vključitev Sirije pozitivni, še niso ustvarili pogojev, ki bi omogočali obsežno vrnitev beguncev iz Jordanije.

[1] Skupaj z dolgom sklada za socialno varnost je javni dolg dosegel 114,7 % BDP.

Zaradi vrste zunanjih pretresov in strateške vloge Jordanije pri spodbujanju regionalne stabilnosti je država v zadnjem desetletju prek različnih mednarodnih partnerjev prejela znatno mednarodno podporo. Ta vključuje štiri zaporedne programe MDS od leta 2012, štiri ukrepe makrofinančne pomoči EU od leta 2014, znatno pomoč ZDA in ciljno usmerjeno podporo za sprejem sirskih beguncev.

– Prvi trije *programi makrofinančne pomoči* (MFA I: 180 milijonov EUR; MFA II: 200 milijonov EUR; MFA III: 500 milijonov EUR + dodatnih 200 milijonov EUR v odziv na krizo zaradi COVID-19), s katerimi je bilo med letoma 2014 in 2023 zagotovljenih skupaj 1,08 milijarde EUR posojil. Poleg tega je EU na prošnjo jordanskih organov z dne 8. oktobra 2023 leta 2025 sprejela nov ukrep MFA IV v vrednosti 500 milijonov EUR, izplačila pa so bila načrtovana za obdobje 2025–2027. Sredstva MFA IV bodo izplačana potem, ko bodo izpolnjeni dogovorjeni pogoji politike iz memoranduma o soglasju, ki zajemajo ukrepe na področjih upravljanja javnih financ, upravljanja in boja proti korupciji, socialnih politik in politik trga dela ter energije in poslovnega okolja.

– Jordanija tudi dobro napreduje v okviru *instrumenta za povečanje financiranja MDS* v vrednosti 1,2 milijarde USD (2024–2027), v zvezi s katerim so bili doslej opravljeni trije pozitivni pregledi (zadnji je bil zaključen aprila 2025). Poleg tega je MDS 25. junija 2025 v okviru *instrumenta za odpornost in trajnostnost* odobril tudi približno 700 milijonov USD za podporo reformam, ki obravnavajo podnebna tveganja in tveganja v zvezi s pripravljenostjo na pandemije.

– Čeprav je izplačilo *proračunske podpore ZDA* v letu 2025 trenutno negotovo, je Jordanija uspešno mobilizirala ključno zunanje financiranje Svetovne banke in partneric Sveta za sodelovanje v Zalivu.

Evropska unija (EU) in Jordanija poleg kratkoročne finančne pomoči ohranjata tesno in dolgoletno partnerstvo, ki temelji na pridružitvenem sporazumu med EU in Jordanijo, ki je v veljavi od leta 2002. Ta odnos se skozi leta stalno poglablja, kar odraža močne politične vezi, gospodarsko sodelovanje in skupne regionalne interese. EU in Jordanija sta se januarja 2025 dogovorili, da bosta okrepili svoje vezi s strateškim in celovitim partnerstvom, namenjenim spodbujanju skupne blaginje, stabilnosti in varnosti na podlagi medsebojnega zaupanja in dolgoletnega sodelovanja. To obnovljeno partnerstvo je osredotočeno na šest ključnih stebrov: politični odnosi in regionalno sodelovanje; varnost in obramba, gospodarska odpornost, trgovina in naložbe; človeški kapital; migracije; ter zaščita in podpora beguncem. Njegovo izvajanje bo podprto z znatnim finančnim svežnjem (vključno z makrofinančno pomočjo), ki bo združeval kratko- in dolgoročno pomoč za napredek programov makrofiskalnih in strukturnih reform Jordanije, povečanje naložbene podpore in zagotavljanje ciljno usmerjene pomoči za izvajanje strateških prednostnih nalog.

Jordanski organi so zaradi težkih gospodarskih razmer ter znatnih in neizpolnjenih potreb po financiranju januarja 2025 zaprosili za dodaten ukrep MFA V v vrednosti 500 milijonov EUR. V prošnji je bilo poudarjeno slabšanje gospodarskega in političnega okolja, pri čemer je bilo opozorjeno, da so regionalni pretresi v letu 2024 postali intenzivnejši, kar je poleg negotovih in nestabilnih svetovnih razmer pomenilo še dodatno zaostritev. Poleg tega je ta razvoj dogodkov negativno vplival na neposredne tuje naložbe, izvoz, domačo potrošnjo in domače prihodke, kar je dodatno poslabšalo gospodarske in fiskalne obete Jordanije ter povečalo tveganje večjih potreb po zunanjem financiranju. Ponoven izbruh nasilja v regiji, vključno s stopnjevanjem napetosti med Izraelom in Iranom sredi junija, je povzročil prekinitve letov v Jordaniji in bo verjetno še dodatno otežil krhko gospodarsko

okrevanje države, oslabil zaupanje vlagateljev in turistov ter prispeval k vse bolj negotovim obetom.

Glede na navedeno Evropska komisija predlaga, da se Jordaniji zagotovi dodatna finančna podpora v obliki novega ukrepa makrofinančne pomoči z naslednjimi značilnostmi:

– Po poglobljeni oceni političnih in gospodarskih razmer v Jordaniji je Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predložila predlog za zagotovitev nove makrofinančne pomoči Jordaniji v višini *do 500 milijonov EUR*. Jordanija bi s predlagano makrofinančno pomočjo v okviru potekajočega programa MDS v obdobju 2024–2027 pokrila del svoje preostale skupne vrzeli v zunanjem financiranju, katere vrednost je ocenjena na okrog 3,9 milijarde USD. To bi prispevalo tudi k ohranitvi trenutnega napredka pri reformah.

– Pomoč bi bila izplačana v *treh obrokih*, pri čemer bi bila sprostitev obrokov tesno povezana z napredkom pri izvajanju *programa MDS in številnih dodatnih ukrepov politike*, o katerih se bo Komisija dogovorila z organi ter ki bodo navedeni v memorandumu o soglasju. Memorandum o soglasju bi lahko načeloma vključeval reforme politike, ki zajemajo ekonomsko upravljanje (kot so upravljanje javnih financ in ukrepi za večjo mobilizacijo domačih prihodkov), socialne politike in politike trga dela, upravljanje, protikorupcijske ukrepe, gospodarske javne službe in poslovno okolje.

– Pričakuje se, da bo izvajanje predlaganega ukrepa spremljalo podporo v skladu z ukrepi proračunske podpore, ki jih financira Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI-GE).

– Kot je podrobneje pojasnjeno v delovnem dokumentu služb Komisije, priloženem temu predlogu, Komisija na podlagi ocene Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD) glede političnih razmer meni, da so *politični in gospodarski predpogoji za predlagani ukrep makrofinančne pomoči izpolnjeni*.

• **Gospodarske razmere v Jordaniji**

Bližnji vzhod se sooča z vse večjo nestabilnostjo zaradi vojne v Gazi, krhkega libanonskega premirja, padca sirskega režima in nedavnega konflikta med Izraelom in Iranom. Te napetosti povečujejo pritisk na varnost in gospodarstvo Jordanije, nestanovitnost in negativna tveganja pa rastejo. **Gospodarska rast se je zaradi večje negotovosti, ki je posledica nestabilnosti v regiji, vključno z vojno v Izraelu in Gazi, ter umirjanja svetovne rasti leta 2024 medletno zmanjšala na 2,5 % (z 2,9 % leta 2023).** Ključni sektorji, kot sta turizem in trgovina, so kljub motnjam, povezanim z vojno, še naprej delovali razmeroma dobro, k čemur je prispevalo povečanje števila regionalnih turističnih obiskov, ki je delno izravnalo upad števila obiskovalcev z Zahoda. Kljub temu so se prihodki iz turizma leta 2024 zmanjšali za 2,3 %, število obiskovalcev pa za 3,9 %. Sektorji, ki so največ prispevali h gospodarski rasti, so bili proizvodnja, kmetijstvo, promet in komunikacije ter finančne storitve. Jordanija je začela leto 2025 s trajno gospodarsko rastjo, ki je na splošno v skladu z 2,5-odstotno rastjo, zabeleženo leta 2024, in sicer zaradi nadaljnjega okrevanja turizma, proizvodnje in kmetijstva. Vendar se pričakuje, da je na drugo četrtletje vplivalo stopnjevanje napetosti med Izraelom in Iranom, ki je povzročilo začasno zaprtje jordanskega zračnega prostora. Ti pretresi so povzročili prekinitve letov in motnje v tovornem prometu ter prispevali k splošni negotovosti, kar je verjetno vplivalo na zaupanje vlagateljev in potrošnikov.

Stopnja brezposelnosti ostaja visoka kljub manjšemu znižanju na 21,4 % leta 2024 (z 22,0 % leta 2023). *Stopnja brezposelnosti* je znašala 18,3 % med moškimi in 33,3 % med ženskami. Brezposelnost mladih ostaja pomemben izziv in se nadaljuje v zgodnjo odraslost, saj stopnja brezposelnosti v starostni skupini 15–19 let oziroma 20–24 let znašala 54,7 % oziroma 46,4 %. *Udeležba na trgu dela*, ki znaša le 34,3 %, ostaja pomemben izziv, saj je udeležba moških in žensk nizka oziroma zelo nizka, in sicer pri 53,6 % oziroma 14,8 %, medtem ko v regiji Bližnjega vzhoda in severne Afrike znaša 72 % oziroma 18 %.

Inflacijski pritiski se obvladujejo v skladu z nedavnimi odločitvami denarne politike. *Inflacija* se je leta 2024 v povprečju medletno znižala na 1,6 % (z 2,1 % leta 2023), vendar se je na začetku leta 2025 povečala (2,2 % v obdobju januar–februar 2025, medletno) v skladu z monetarnim sproščanjem centralne banke. Nazadnje so bili glavni povzročitelji inflacije cene najemnin, mesa in perutnine ter tobaka in cigaret. Znižanje cen je bilo zabeleženo zlasti za oblačila, mlečne izdelke in olja, zadnji dve kategoriji pa sta prispevali k rasti inflacije v prejšnjih letih. Po septembru 2024 je jordanska centralna banka znižala *obrestno mero*, in sicer v treh korakih za 100 bazičnih točk na 6,5 %, kar pomeni konec faze zaostrovanja denarne politike, ki se je začela dve in pol leti prej. Med marcem 2022 in julijem 2023 se je glavna mera zvišala v 10 korakih z 2,5 % na 7,5 %. Odločitve jordanske centralne banke so bile potrebne zaradi vezave jordanskega dinarja na ameriški dolar, da bi bile v skladu z zaostrovanjem/sproščanjem denarne politike ameriške centralne banke in da bi se izognili pritiskom na kapitalske tokove, ter so dejansko prispevale k umiritvi inflacijskih pritiskov.

Bančni sistem ostaja likviden in dobro kapitaliziran. Količnik kapitalske ustreznosti je leta 2024 znašal 18 % (17,9 % leta 2023), kar je precej nad zahtevanimi 12 %. Delež nedonosnih posojil se je leta 2024 nekoliko povečal na 5,6 % (s 5,1 % leta 2023), medtem ko je količnik kritja za slaba posojila leta 2024 znašal 74,8 %. Dobičkonosnost bank je ostala stabilna, donosnost sredstev pa je bila ocenjena na 1,2 %.

Javne finance kažejo ranljivosti, čeprav je splošna ocena vzdržnosti javnega dolga, ki jo je pripravil MDS, pozitivna. *Primanjkljaj sektorja država* je leta 2024 dosegel 5,6 % BDP, kar je več kot v prejšnjem letu (5,1 % BDP leta 2023). Primarni primanjkljaj (brez plačil obresti na javni dolg) je znašal 0,1 % BDP (0,4 % BDP leta 2023). Tekoči odhodki so predstavljali 89,9 % javnih odhodkov. Poleg plačil obresti (20 % tekočih odhodkov) so bile glavne komponente odhodkov izdatki za vojsko (29,6 %), nadomestila za zaposlene v civilnem sektorju (19,3 %) in pokojnine (16,3 %). *Javni dolg* je leta 2024 znašal 90,4 % BDP (brez dolga agencije za upravljanje naložb sklada za socialno varnost, SSIF), kar je nekoliko več kot 89,2 % BDP leta 2023. Vključno z dolgom SSIF je javni dolg leta 2024 znašal 116,8 % BDP, v primerjavi s 113,8 % leta 2023. MDS ocenjuje, da je javni dolg Jordanije z veliko verjetnostjo zelo vzdržen (člen IV, junij 2025). Čeprav je Jordanija zaradi visoke ravni javnega dolga ranljiva na zaostritev finančnih pogojev, velik delež dolga z ugodnimi pogoji zagotavlja pomemben manevrski prostor. Poleg tega ima Jordanija znatne rezerve: devizne rezerve so enakovredne 7,7 mesecem uvoza, sredstva SSIF pa so dosegla 40 % BDP. MDS tveganje v zvezi z zmožnostjo odplačevanja državnega dolga ocenjuje kot zmerno.

Zunanji položaj Jordanije je še vedno nestabilen, vendar so devizne rezerve zadostne. *Primanjkljaj na tekočem računu* (vključno z nepovratnimi sredstvi) se je leta 2024 povečal na 5,9 % BDP (s 3,6 % leta 2023), saj se je presežek v trgovini s storitvami zmanjšal, medtem ko sta se primanjkljaj v trgovini z blagom in primanjkljaj v saldu primarnih dohodkov povečala. Največji del izvoza domačega blaga so predstavljali kemikalije in minerali (30 % izvoza blaga), namenjeni predvsem za Indijo in arabske države, ter oblačila (20 %), večinoma namenjena za ZDA. Največji del uvoza blaga so predstavljali prevozna oprema in nadomestni deli (10 % uvoza blaga), predvsem iz Kitajske, ZDA in Južne Koreje, naftni derivati (6 %),

večinoma iz Saudove Arabije in Indije, in tekstil (5 %) iz Azije. Primanjkljaj na tekočem računu so še naprej blažili močni tokovi sekundarnih dohodkov: nakazila zdomcev so leta 2024 dosegla 6,8 % BDP, financiranje prek programov (Svetovna banka, MDS in druga dvostranska/večstranska podpora) pa 4,2 % BDP. Neposredne tuje naložbe so se leta 2024 zmanjšale na 3,3 % BDP. *Bruto devizne rezerve* jordanske centralne banke so ostale močne in presegajo 100 % merila ustreznosti rezerv MDS.

Obeti za naslednjih nekaj let so negotovi. Kar zadeva prihodnost, je MDS junija 2025 pričakoval skromno rast v letu 2025 in v naslednjih letih, vendar je bila ta napoved pripravljena pred konfliktom med Izraelom in Iranom. Regionalne vojne predstavljajo pomembno negativno tveganje za obete, zlasti zaradi večje stopnje negotovosti v regiji in morebitnega prihodnjega vpliva na pomembni turistični sektor, stanje pa je še dodatno otežil nedavni spor med Izraelom in Iranom. Pričakuje se, da bosta zunanji in javnofinančni primanjkljaj ostala visoka, kar odraža temeljne strukturne izzive za vzdržno izboljšanje javnofinančnih prihodkov in trgovinskega primanjkljaja. Glede na veliko breme, ki ga predstavlja javni dolg, je treba nadaljevati javnofinančno konsolidacijo, skupaj s trenutnimi prizadevanji za modernizacijo gospodarstva za izboljšanje poslovnega okolja, da bi spodbudili rast zasebnega sektorja, vključno s privabljanjem neposrednih tujih naložb.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlagana makrofinančna pomoč bi dopolnjevala sredstva, dodeljena Jordaniji v okviru obstoječega ukrepa, ki sta ga 14. aprila 2025 sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi Sklepa (EU) 2020/33[2] o zagotavljanju makrofinančne pomoči Hašemitski kraljevini Jordaniji v višini 500 milijonov EUR v obliki posojil, ki naj bi se izplačala v obdobju 2025–2027.

- **Skladnost z drugimi politikami EU**

EU in Jordanija sta razvili tesno in dolgoletno partnerstvo, ki temelji na pridružitvenem sporazumu, ki je v veljavi od leta 2002 in je bil leta 2010 nadgrajen v partnerstvo naprednega statusa[3]. Ta odnos je bil dodatno poglobljen s sprejetjem prednostnih nalog partnerstva EU–Jordanija junija 2022, ki določajo strateški okvir za sodelovanje do leta 2027. Te prednostne naloge odražajo skupne vrednote in zavezanost reformam na področju dobrega upravljanja in spoštovanja človekovih pravic, spodbujanja trajnostnega gospodarskega razvoja ter krepitve sodelovanja v zvezi z regionalno stabilnostjo in varnostjo.

Jordanija ima z Evropsko unijo tudi dobre gospodarske odnose, saj je slednja ena od njenih ključnih trgovinskih in naložbenih partneric. Njuni trgovinski odnosi temeljijo na pridružitvenem sporazumu med EU in Jordanijo, ki olajšuje preferenčni dostop do trgov EU. Jordanija ima od leta 2016 koristi tudi od pobude EU za poenostavljena pravila o poreklu, ki je namenjena spodbujanju izvoza in industrijskega razvoja. EU in Jordanija si na podlagi pregleda trgovinske politike EU za leto 2021 prizadevata za poglobitev trgovinskih in naložbenih odnosov, vključno s prizadevanji za izboljšanje poslovnega okolja, napredek pri usklajevanju zakonodaje za posamezne sektorje in polno izkoriščanje potenciala pridružitvenega sporazuma.

---

[2] Sklep (EU) 2025/793 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2025 o zagotavljanju makrofinančne pomoči Hašemitski kraljevini Jordaniji (UL L, 2025/793, 22.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/793/oj).

[3] UL L 129, 15.5.2002, str. 3 (http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/357(1)/oj).

To sodelovanje je bilo dodatno okrepljeno z začetkom strateškega in celovitega partnerstva med EU in Jordanijo, ki je bilo sklenjeno januarja 2025. V partnerstvu so določena ključna področja za tesnejše sodelovanje, vključno s političnimi odnosi in regionalnim sodelovanjem, varnostjo in obrambo, gospodarsko odpornostjo, trgovino in naložbami, razvojem človeškega kapitala, migracijami ter zaščito in podporo beguncem. Ti stebri so tesno usklajeni z jordansko vizijo za gospodarsko modernizacijo (2022–2033), njihov cilj pa je podpreti dolgoročno odpornost države, vključujočo rast ter sposobnost odzivanja na regionalne in svetovne izzive.

Predlagani ukrep makrofinančne pomoči je usklajen s širšimi cilji EU v okviru evropske sosedske politike (ESP). Prispeva k podpori ciljev Evropske unije, tj. gospodarski stabilnosti in razvoju v Jordaniji, ter širše odpornosti v južnoevropski soseščini. Makrofinančna pomoč EU bi dopolnjevala nepovratna sredstva iz NDICI in drugih programov ter instrumentov EU ter zlasti pogoje, določene v paketih proračunske podpore, ki jih izvaja EU v okviru veljavnega večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027. Jordanske organe bi še naprej podpirala pri sprejemanju ustreznega okvira za makroekonomsko politiko in strukturne reforme ter s tem povečala dodano vrednost in učinkovitost splošnih ukrepov finančne podpore EU, tudi prek drugih instrumentov.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pravna podlaga tega predloga je člen 212 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Načelo subsidiarnosti je spoštovano, saj ciljev ohranitve kratkoročne makroekonomske stabilnosti v Jordaniji ne morejo zadostno uresničiti države članice same in jih lažje uresniči Evropska unija. Glavni razlogi so proračunske omejitve na nacionalni ravni in potreba po visoki stopnji usklajenosti donatorjev, da bi bila obseg in učinkovitost pomoči čim večja.

• Sorazmernost

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti; omejen je na minimum, ki je potreben za uresničitev ciljev kratkoročne makroekonomske stabilnosti, in ne presega tega, kar je potrebno za uresničitev teh ciljev.

Kot je ugotovila Komisija na podlagi ocen MDS v okviru instrumenta za povečanje financiranja, znesek predlagane nove makrofinančne pomoči ustreza 14,6 % ocenjene preostale vrzeli v financiranju v obdobju 2025–2027. To je v skladu z običajno porazdelitvijo obremenitve za ukrepe makrofinančne pomoči (za države s pridružitvenim sporazumom je zgornja meja 60 % v skladu s sklepi Ekonomsko-finančnega sveta z dne 8. oktobra 2002), pri čemer se upošteva pomoč, ki so jo Jordaniji obljubili drugi dvostranski in večstranski donatorji. Ob upoštevanju celotne podpore EU Jordaniji prek različnih instrumentov (vključno s predlagano makrofinančno pomočjo, MFA IV, proračunsko podporo EU in posojili EIB, razen dvostranske podpore držav članic) bi skupna podpora EU pokrila približno 35,4 % ocenjene preostale vrzeli v zunanjem financiranju. Skupni prispevek EU, vključno s proračunsko podporo in posojili EIB Jordaniji, bo po pričakovanjih višji kot v preteklosti.

• Izbira instrumenta

Projektna finančna ali tehnična pomoč ne bi bila primerna ali zadostna za doseganje makroekonomskih ciljev. Ključna dodana vrednost makrofinančne pomoči v primerjavi z

drugimi instrumenti EU je zmanjšanje ovir za zunanje financiranje in pomoč pri oblikovanju stabilnega makroekonomskega okvira, vključno s spodbujanjem vzdržne plačilne bilance in proračunskega položaja, ter ustreznega okvira za strukturne reforme. Makrofinančna pomoč lahko s pomočjo pri vzpostavitvi ustreznega splošnega okvira politike poveča učinkovitost ukrepov, financiranih v Jordaniji na podlagi drugih, ožje usmerjenih instrumentov EU.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

• Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje

Predlog Komisije o makrofinančni pomoči temelji na izkušnjah, pridobljenih z naknadnimi ocenami, izvedenimi v zvezi s preteklimi ukrepi v sosedstvu EU, vključno z naknadno oceno drugega ukrepa makrofinančne pomoči (MFA II), ki je bil Jordaniji zagotovljen v obdobju 2016–2019 in ga je urejal Sklep (EU) 2016/2371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016[4], in tudi z najnovejšo naknadno oceno svežnja makrofinančne pomoči v zvezi s COVID-19, ki je zajemala tretji ukrep makrofinančne pomoči za Jordanijo (MFA III)[5].

Naknadna ocena za Jordanijo za obdobje 2016–2019[6] je pokazala, da je program MFA II dosegel svoje cilje. Njegova zasnova je bila povezana z gospodarskimi izzivi Jordanije, znatno pa je prispeval k učinkoviti stabilizaciji zunanjega finančnega in fiskalnega položaja Jordanije. Program je imel za EU precejšnjo dodano vrednost, saj je podpiral makroekonomsko stabilnost v sosednji partnerski državi in ublažil učinek sirske begunske krize. Zasnovan je bil in izvajal se je na način, ki je skladen z drugimi politikami in instrumenti EU.

• Posvetovanja z deležniki

Makrofinančna pomoč je dodeljena kot sestavni del mednarodne podpore za gospodarsko stabilizacijo Jordanije, ki vključuje MDS. Komisija se je pri pripravi tega predloga za makrofinančno pomoč posvetovala z MDS, ki izvaja obsežen program financiranja. Komisija se je 2. julija 2025 posvetovala z Ekonomsko-finančnim odborom na ravni namestnikov, ki je odobril osnutek predloga. Prav tako je bila Komisija redno v stiku z jordanskimi organi.

• Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Službe Komisije so v skladu z zahtevami iz Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509[7] (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) pred začetkom izvajanja ukrepa MFA IV izvedle operativno oceno finančnih in upravnih omrežij Jordanije. Namen je bil zagotoviti, da

---

4 Sklep (EU) 2016/2371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zagotavljanju nadaljnje makrofinančne pomoči Hašemitski kraljevini Jordaniji (UL L 352, 23.12.2016, str. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/2371/oj).

5 Oceno so izvedli zunanji svetovalci, zaključena pa je bila maja 2025. Naknadna ocena naj bi bila objavljena skupaj z delovnim dokumentom služb Komisije v drugi polovici leta 2025.

6 Naknadna ocena: Ukrepi makrofinančne pomoči državam južnega sosedstva Tuniziji in Jordaniji (2016–2019), september 2021, na voljo na: https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/economic-and-financial-affairs/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities/joint-ex-post-evaluation-macro-financial-assistance-mfa-operations-tunisia-and_sl.

7 UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV).

postopki države za upravljanje pomoči v okviru programa, vključno z makrofinančno pomočjo, zagotavljajo ustrezna jamstva za dobro finančno poslovodenje. Oktobra 2024 so prejele končno poročilo o operativni oceni, ki ga je pripravilo svetovalno podjetje. V poročilu je bil ugotovljen očiten napredek v sistemih upravljanja javnih financ in drugih finančnih sistemih od leta 2020, ko je bil opravljen zadnji pregled. V poročilu je bilo ugotovljeno, da se stanje finančnih omrežij in postopkov Jordanije šteje za primerno za ukrep makrofinančne pomoči. Ker je bila operativna ocena izvedena pred manj kot enim letom in njene ugotovitve ostajajo veljavne, Komisija meni, da za predlagani ukrep MFA V nova ocena ni potrebna.

- **Ocena učinka**

Makrofinančna pomoč EU je instrument za izredno pomoč, namenjen odpravljanju resnih težav s plačilno bilanco v državah nečlanicah EU. Za ta predlog za makrofinančno pomoč zato ne velja zahteva, da je treba izvesti oceno učinka v skladu s smernicami Komisije za boljše pravno urejanje (SWD(2015) 111 final), saj je v razmerah, ki zahtevajo hiter odziv, z vidika politike nujno hitro ukrepanje.

Na splošno predlogi Komisije za makrofinančno pomoč temeljijo na spoznanjih iz naknadnih ocen preteklih ukrepov v sosedstvu EU. Nova makrofinančna pomoč in z njo povezani program gospodarskih prilagoditev in reform bosta pomagala zmanjšati potrebe Jordanije po kratkoročnem financiranju, hkrati pa bosta podpirala ukrepe politike, namenjene krepitvi srednjeročne plačilne bilance in vzdržnosti javnih financ, in krepila trajnostno rast ter tako dopolnjevala program izvršnega odbora MDS. Ti pogoji politike bi morali obravnavati nekatere temeljne slabosti, ki so se v preteklih letih pokazale v jordanskem gospodarstvu in sistemu gospodarskega upravljanja. Pogoji bi lahko načeloma vključevali reforme za izboljšanje ekonomskega upravljanja, vključno z upravljanjem javnih financ in davčno upravo, socialne politike in politike trga dela, poslovnega okolja in energetskega/zelenega prehoda.

- **Temeljne pravice**

Države, zajete v evropski sosedski politiki, so upravičene do makrofinančne pomoči. Predpogoj za dodelitev makrofinančne pomoči je, da država upravičenka spoštuje učinkovite demokratične mehanizme, vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom in pravno državo, ter zagotavlja spoštovanje človekovih pravic.

Jordanija si še naprej prizadeva za politične reforme za okrepitev parlamentarne demokracije in pravne države. Jordanija je leta 2021 začela proces politične modernizacije, da bi podprla politično udeležbo žensk in mladih, premostila plemensko pripadnost in spodbudila oblikovanje na programe osredotočenih političnih strank po vsej državi, ki so bile uvedene s spremembami zakonov o volitvah in političnih strankah. Vlada je leta 2023 spremenila zakonik o delovnih razmerjih v skladu z mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic. Kljub zelo zahtevnim razmeram Jordanija ostaja zavezana napredku pri reformah za učinkovitejši demokratični politični sistem, ki temelji na pravni državi in spoštovanju človekovih pravic. V zvezi s tem se politični predpogoji za makrofinančno pomoč štejejo za izpolnjene.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlagani ukrep makrofinančne pomoči za Jordanijo v višini do 500 milijonov EUR v obliki posojil naj bi se izplačal v treh obrokih, ki naj bi se sprostili v obdobju dveh let in pol. Posojilo bo zagotovljeno v okviru jamstva za zunanje delovanje, zanj pa bodo oblikovane rezervacije v višini 9 %, ki bodo načrtovane v okviru instrumenta NDICI-GE v skupnem znesku 45 milijonov EUR (proračunska vrstica 14 02 01 70 „NDICI – oblikovanje rezervacij

za skupni sklad za rezervacije“). Posojila se bodo odobrila v obliki amortizacijskih posojil z obdobjem odloga in poznejšimi odplačili kapitala v enakih tranšah v daljšem obdobju. Taka posojilna struktura bo koristna tako za državo upravičenko, saj olajšuje odplačevanje, kot tudi za proračun EU, saj se bodo pogojne obveznosti razporedile prek daljšega časovnega obdobja.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Evropska unija bo dala Jordaniji na voljo makrofinančno pomoč v skupni višini do 500 milijonov EUR, ki bo zagotovljena v obliki posojil in bo prispevala h kritju preostalih potreb Jordanije po zunanjem financiranju v obdobju, v katerem bo na voljo. Pomoč naj bi bila izplačana v treh obrokih, če bodo ukrepi politike, povezani s posameznim obrokom, pravočasno in v celoti izvedeni. Pomoč bo upravljala Komisija. Uporabljajo se posebne določbe o preprečevanju goljufij in drugih nepravilnosti, ki so v skladu s finančno uredbo.

Izplačila v okviru predlaganega ukrepa makrofinančne pomoči bodo pogojena z uspešnimi rezultati pregledov programov v okviru programa MDS. Poleg tega se bodo Komisija in jordanski organi dogovorili o posebnem sklopu ukrepov za strukturne reforme, ki bodo določeni v memorandumu o soglasju. Ti reformni ukrepi bi morali podpirati reformni načrt organov in dopolnjevati programe, dogovorjene z MDS, Svetovno banko in drugimi donatorji, ter strateške programe, povezane z dejavnostmi proračunske podpore EU. Skladni bi morali biti z glavnimi prednostnimi nalogami glede gospodarskih reform, dogovorjenimi med EU in Jordanijo v pridružitvenem sporazumu, prednostnimi nalogami partnerstva in priloženim paktom, strateškim in celovitim partnerstvom, jordansko vizijo za modernizacijo in drugimi nacionalnimi strategijami.

2025/0251 (COD)

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o zagotavljanju makrofinančne pomoči Hašemitski kraljevini Jordaniji

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 212(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom[8],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Odnosi med Evropsko unijo (v nadaljnjem besedilu: Unija) in Hašemitsko kraljevino Jordanijo (v nadaljnjem besedilu: Jordanija) se razvijajo v okviru evropske sosedske politike (ESP). Unija in Jordanija sta 24. novembra 1997 podpisali pridružitveni sporazum, ki je začel veljati 1. maja 2002[9]. Na podlagi pridružitvenega sporazuma sta Unija in Jordanija v 12-letnem prehodnem obdobju postopoma vzpostavili območje proste trgovine. Poleg tega je začel leta 2007 veljati sporazum o nadaljnji liberalizaciji kmetijskih proizvodov. Leta 2010 sta se Unija in Jordanija dogovorili o partnerstvu naprednega statusa, ki razširja področje sodelovanja. Protokol o mehanizmu za reševanje sporov v trgovinskih odnosih med Unijo in Jordanijo, ki je bil parafiran decembra 2009, je začel veljati 1. julija 2011. Dvostranski politični dialog in gospodarsko sodelovanje se nadalje razvijata v okviru Pridružitvenega sporazuma, prednostnih nalog partnerstva EU-Jordanija, sprejetih za obdobje 2022–2027, ter strateškega in celovitega partnerstva, podpisanega januarja 2025.

(2) Jordanija je od leta 2011 začela več političnih reform za okrepitev parlamentarne demokracije in pravne države. Ustanovila je ustavno sodišče in neodvisno volilno komisijo, jordanski parlament pa je sprejel več pomembnih zakonov, vključno z zakonom o volitvah, zakonom o političnih strankah ter zakonoma o decentralizaciji in občinah. Sprejete so bile zakonodajne izboljšave v zvezi z neodvisnostjo sodstva in pravicami žensk.

(3) Jordansko gospodarstvo je močno prizadela dolgotrajna regionalna nestabilnost, zlasti konflikt v Siriji, konflikt v Izraelu in Gazi ter ogrožanje varnosti v Rdečem morju. Ti dejavniki nestabilnosti so še povečali negotovost, pri tem pa okrnili zaupanje vlagateljev, ovirali trgovske poti in oslabili turizem. K tem izzivom je treba dodati še dolgotrajne gospodarske in socialne učinke svetovnih cenovnih šokov zaradi pandemije COVID-19 ter invazije Rusije na Ukrajino in višje stroške izposojanja, povezane z zaostrenimi svetovnimi finančnimi pogoji. V zadnjem času je dodaten izziv tudi večja negotovost v svetovnem okolju. Čeprav se je Jordanija izognila

[8] Stališče Evropskega parlamenta z dne … in Sklep Sveta z dne ….

[9] UL L 129, 15.5.2002, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/357(1)/oj.

ponovnemu krčenju gospodarstva, deloma zaradi trdnih makroekonomskih politik in reform, je okrevanje še vedno počasno. Brezposelnost je še vedno visoka, zlasti med mladimi in ženskami, javnofinančni pritiski in pritiski zunanjega financiranja pa še naprej bremenijo gospodarstvo.

(4) Konflikt v Izraelu in Gazi ter ponoven izbruh nasilja v regiji, zlasti s stopnjevanjem napetosti med Izraelom in Iranom sredi junija leta 2025, sta povzročila prekinitve letov v Jordaniji in bosta verjetno še dodatno otežila krhko gospodarsko okrevanje države, oslabila zaupanje vlagateljev in turistov ter prispevala k vse bolj negotovim obetom. Socialne napetosti v Jordaniji so ostale omejene, vendar bi se lahko okrepile, če bi se konflikti še stopnjevali. Poleg tega bi lahko tveganja, povezana s podnebnimi spremembami, zaostrila že tako hudo pomanjkanje vode v Jordaniji, kar bi lahko ogrozilo rast in dodatno obremenilo javne finance.

(5) Januarja 2024 so se jordanski organi in MDS dogovorili o programu za gospodarsko prilagoditev, podprtem s štiriletnim instrumentom za povečanje financiranja v vrednosti 1,2 milijarde USD, ki se trenutno izvaja. Glede na stanje julija 2025 so rezultati Jordanije v zvezi z instrumentom dobri, saj so bila v prvih treh pregledih programa (julija in decembra 2024 ter aprila 2025) izpolnjena vsa kvantitativna merila uspešnosti in strukturna merila, kar je sprožilo izplačila v skupnem znesku 391 milijonov USD od odobrenih 1,2 milijarde USD.

(6) Unija je aprila 2025 v odziv na prošnjo Jordanije iz oktobra 2023 sprejela četrti program makrofinančne pomoči (MFA IV)[10] v obliki posojil, vreden 500 milijonov EUR. Izplačila so načrtovana v obdobju 2025–2027, potem ko bodo izpolnjeni dogovorjeni pogoji politike iz memoranduma o soglasju, ki zajemajo ukrepe na področjih upravljanja javnih financ, upravljanja in boja proti korupciji, socialnih politik in politik trga dela, energije in poslovnega okolja. Program MFA IV sledi trem prejšnjim programom makrofinančne pomoči (MFA I: 180 milijonov EUR; MFA II: 200 milijonov EUR; MFA III: 500 milijonov EUR + dodatnih 200 milijonov EUR v odziv na krizo zaradi COVID-19), s katerimi je bilo med letoma 2014 in 2023 zagotovljenih skupaj 1,08 milijarde EUR posojil.

(7) Od začetka krize v Siriji leta 2011 je Unija Jordaniji namenila približno 3,5 milijarde EUR v okviru različnih instrumentov (vključno s 1,08 milijoni EUR v okviru treh programov makrofinančne pomoči), da bi ji pomagala ohranjati gospodarsko stabilnost ter politične in gospodarske reforme ter obravnavati povezane humanitarne, razvojne in varnostne potrebe. Poleg tega je Evropska investicijska banka od leta 2011 Jordaniji zagotovila približno 2,4 milijarde EUR v projektnih posojilih.

(8) Za obdobje 2021–2024 znašajo dvostranska okvirna dodeljena sredstva (nepovratna sredstva) Unije v okviru Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI-GE) Jordaniji okrog 360 milijonov EUR, kar dopolnjujejo podpora Unije za pomoč Jordaniji pri obravnavanju posledic sirske krize (214 milijonov EUR v obdobju 2021–2023) ter drugi regionalni in tematski programi. Unija je v obdobju 2014–2020 Jordaniji zagotovila podporo v višini 765 milijonov EUR, predvsem prek evropskega instrumenta sosedstva. V istem obdobju je Jordanija prejela tudi dodatnih 126 milijonov EUR prek naložbene platforme za sosedstvo, ki je spodbudila naložbe v višini približno 580 milijonov EUR. EU je leta 2021 v okviru

[10] Sklep (EU) 2025/793 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2025 o zagotavljanju makrofinančne pomoči Hašemitski kraljevini Jordaniji (UL L, 2025/793, 22.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/793/oj).

gospodarskega in naložbenega načrta v Jordaniji začela izvajati več kot 20 vodilnih projektov, pri čemer je zagotovila približno 461 milijonov EUR (prek nepovratnih sredstev, mešanega financiranja in jamstev) ter spodbudila skupne naložbe v višini približno 4,76 milijarde EUR.

(9) Jordanija je januarja 2025 zaradi še vedno slabih gospodarskih razmer in obetov Unijo zaprosila za dodatno makrofinančno pomoč.

(10) Ker je Jordanija država, ki jo zajema ESP, bi se morala šteti za upravičenko do makrofinančne pomoči Unije.

(11) Makrofinančna pomoč Unije bi morala biti izreden finančni instrument nevezane in nenamenske plačilnobilančne podpore, namenjene takojšnjim potrebam upravičenke po zunanjem financiranju, in bi morala podpreti izvajanje strateškega programa, ki vsebuje odločne takojšnje ukrepe prilagajanja in strukturnih reform, namenjene kratkoročnemu izboljšanju plačilnobilančnega položaja.

(12) Ker je v plačilni bilanci Jordanije še vedno znatna vrzel v zunanjem financiranju, ki presega sredstva, ki jih zagotavljajo MDS in druge večstranske institucije, je dodatna makrofinančna pomoč Unije v trenutnih izjemnih okoliščinah ustrezen odziv na prošnjo Jordanije Uniji za podporo njeni gospodarski stabilizaciji v povezavi s programom MDS. Razširjena makrofinančna pomoč Unije bi z dopolnjevanjem virov iz finančnega aranžmaja MDS podprla gospodarsko stabilizacijo in program strukturnih reform Jordanije.

(13) Makrofinančna pomoč Unije bi morala biti namenjena za podporo ponovni vzpostavitvi vzdržnega stanja v zunanjem financiranju Jordanije, s čimer bi se podprl njen gospodarski in družbeni razvoj.

(14) Pričakuje se, da bodo makrofinančno pomoč Unije spremljali ukrepi proračunske podpore v okviru instrumenta NDICI-GE, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta[11].

(15) Določitev zneska makrofinančne pomoči Unije temelji na celoviti kvantitativni oceni preostalih potreb Jordanije po zunanjem financiranju in upošteva zmožnost države, da se financira z lastnimi sredstvi, predvsem mednarodnimi rezervami, ki so ji na voljo. Makrofinančna pomoč Unije bi morala dopolnjevati programe in sredstva, ki jih zagotavljata MDS in Svetovna banka. Pri določitvi zneska pomoči se upoštevajo tudi pričakovani finančni prispevki dvostranskih in večstranskih donatorjev, potreba po zagotavljanju pravične porazdelitve bremena med Unijo in drugimi donatorji, drugi instrumenti Unije za zunanje financiranje, ki se že uporabljajo v Jordaniji, in dodana vrednost vključenosti Unije na splošno.

(16) Komisija bi morala zagotoviti pravno in vsebinsko skladnost makrofinančne pomoči Unije z glavnimi načeli in cilji različnih področij zunanjega delovanja in drugih ustreznih politik Unije ter z ukrepi, sprejetimi v okviru teh področij in politik.

(17) Makrofinančna pomoč Unije bi morala podpirati zunanjo politiko Unije do Jordanije. Službe Komisije in Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) bi morale v

[11] Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/o).

celotnem obdobju zagotavljanja makrofinančne pomoči tesno sodelovati, da bi usklajevale in zagotavljale doslednost zunanje politike Unije.

(18) Makrofinančna pomoč Unije bi morala podpirati zavezanost Jordanije vrednotam, ki jih deli z Unijo, vključno z demokracijo, pravno državo, dobrim upravljanjem, spoštovanjem človekovih pravic, trajnostnim razvojem in zmanjševanjem revščine, pa tudi njeno zavezanost načelom odprte in pravične trgovine, ki temelji na pravilih.

(19) Predpogoj za dodelitev makrofinančne pomoči Unije bi moral biti, da Jordanija spoštuje učinkovite demokratične mehanizme, vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom in pravno državo, ter zagotavlja spoštovanje človekovih pravic. Poleg tega bi morali posebni cilji makrofinančne pomoči Unije povečati učinkovitost, preglednost in odgovornost sistemov za upravljanje javnih financ v Jordaniji ter spodbuditi strukturne reforme, katerih cilj je podpiranje trajnostne in vključujoče rasti, ustvarjanje novih delovnih mest in fiskalna konsolidacija. Komisija in ESZD bi morali redno spremljati izpolnjevanje predpogojev in doseganje navedenih ciljev.

(20) Da bi zagotovili učinkovito zaščito finančnih interesov Unije, povezanih z makrofinančno pomočjo Unije, bi morala Jordanija sprejeti ustrezne ukrepe za preprečevanje goljufij, korupcije in drugih nepravilnosti, povezanih s pomočjo, ter boj proti njim. Poleg tega bi moral sporazum o posojilu, sklenjen med Komisijo in jordanskimi organi, vsebovati določbe, ki Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) pooblaščajo za izvajanje preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta[12] ter Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/966[13], Komisijo in Računsko sodišče za izvajanje revizij, Evropsko javno tožilstvo pa za izvajanje njegovih pristojnosti v zvezi z zagotavljanjem makrofinančne pomoči Unije v obdobju, ko je makrofinančna pomoč na voljo, in po njem.

(21) Sprostitev makrofinančne pomoči Unije ne posega v pristojnosti Evropskega parlamenta in Sveta kot proračunskega organa.

(22) Zneski rezervacij, potrebnih za makrofinančno pomoč Unije, bi morali biti skladni z odobrenimi proračunskimi sredstvi iz večletnega finančnega okvira.

(23) Makrofinančno pomoč Unije bi morala upravljati Komisija. Da bi Evropski parlament in Svet lahko spremljala izvajanje tega sklepa, bi ju morala Komisija redno obveščati o dogajanjih v zvezi s pomočjo in jima posredovati ustrezne dokumente.

(24) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega sklepa bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[14].

---

[12] Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

[13] Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

[14] Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(25) Za makrofinančno pomoč Unije bi morali veljati pogoji gospodarske politike, ki se določijo v memorandumu o soglasju. Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja in zaradi učinkovitosti bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila za pogajanja o teh pogojih z jordanskimi organi pod nadzorom odbora predstavnikov držav članic v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta. Ob upoštevanju potencialno pomembnega učinka pomoči je primerno, da se uporablja postopek pregleda, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 182/2011. Ob upoštevanju zneska makrofinančne pomoči Unije Jordaniji bi se moral za sprejetje memoranduma o soglasju in za kakršno koli zmanjšanje oziroma začasno ali trajno ukinitev pomoči uporabljati postopek pregleda –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Unija da Jordaniji na voljo makrofinančno pomoč v višini največ 500 milijonov EUR (v nadaljnjem besedilu: makrofinančna pomoč Unije), da bi podprla gospodarsko stabilizacijo in obsežen načrt reform Jordanije. Pomoč pomaga pokriti plačilnobilančne potrebe Jordanije, kot so opredeljene v programu MDS.
2. Celotni znesek makrofinančne pomoči Unije Jordaniji se zagotovi v obliki posojil.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da si v imenu Unije izposodi potrebna sredstva na kapitalskih trgih ali od finančnih ustanov in jih nato posodi Jordaniji.
4. Sprostitev makrofinančne pomoči Unije upravlja Komisija v skladu s sporazumi ali dogovori, sklenjenimi med Mednarodnim denarnim skladom (v nadaljnjem besedilu: MDS) in Jordanijo, ter v skladu z glavnimi načeli in cilji gospodarskih reform, določenih v pridružitvenem sporazumu med EU in Jordanijo.
5. Komisija redno obvešča Evropski parlament in Svet o dogajanjih v zvezi z makrofinančno pomočjo Unije, tudi o njenih izplačilih, in jima pravočasno predloži ustrezne dokumente.
6. Makrofinančna pomoč Unije se da na voljo za obdobje dveh let in pol z začetkom na prvi dan po začetku veljavnosti memoranduma o soglasju iz člena 3(1).
7. Če se finančne potrebe Jordanije v obdobju izplačevanja makrofinančne pomoči Unije znatno zmanjšajo v primerjavi z začetnimi napovedmi, Komisija sprejme izvedbene akte za zmanjšanje zneska pomoči oziroma za začasno prekinitev ali ukinitev pomoči. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 7(2).

Člen 2

1. Predpogoj za dodelitev makrofinančne pomoči Unije je, da Jordanija spoštuje učinkovite demokratične mehanizme, vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom in pravno državo, ter zagotavlja spoštovanje človekovih pravic.
2. Službe Komisije in Evropska služba za zunanje delovanje spremljajo izpolnjevanje tega predpogoja v celotnem obdobju izvajanja makrofinančne pomoči Unije.

3. Odstavka 1 in 2 tega člena se uporabljata v skladu s Sklepom Sveta 2010/427/EU[15].

Člen 3

1. Komisija se v skladu s postopkom pregleda iz člena 7(2) z jordanskimi organi dogovori o pogojih gospodarske politike in finančnih pogojih, pri čemer se osredotoči na strukturne reforme in zdrave javne finance, od katerih je odvisna makrofinančna pomoč Unije in se določijo v memorandumu o soglasju, ki vključuje časovni okvir za izpolnjevanje teh pogojev. Pogoji gospodarske politike in finančni pogoji, določeni v memorandumu o soglasju, so skladni s sporazumi ali dogovori iz člena 1(4), vključno s programi makroekonomskega prilagajanja in strukturnih reform, ki jih izvaja Jordanija ob podpori MDS.

2. Namen pogojev iz odstavka 1 je zlasti povečanje učinkovitosti, preglednosti in odgovornosti sistemov za upravljanje javnih financ v Jordaniji, vključno v zvezi z uporabo makrofinančne pomoči Unije. Pri oblikovanju ukrepov politike se ustrezno upošteva tudi napredek v zvezi z vzajemnim odpiranjem trgov, razvojem pravične trgovine, ki temelji na pravilih, ter drugimi prednostnimi nalogami v okviru zunanje politike Unije. Komisija redno spremlja napredek pri doseganju teh ciljev.

3. Podrobni finančni pogoji makrofinančne pomoči Unije se določijo v sporazumu o posojilu v skladu s členom 223 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta[16], ki ga sklenejo Komisija in jordanski organi.

4. Komisija redno preverja, ali so pogoji iz člena 4(3) še vedno izpolnjeni, med drugim tudi, ali so gospodarske politike Jordanije v skladu s cilji makrofinančne pomoči Unije. Pri tem Komisija tesno sodeluje z MDS in Svetovno banko ter po potrebi z Evropskim parlamentom in Svetom.

Člen 4

1. Ob upoštevanju pogojev iz odstavka 3 tega člena da Komisija makrofinančno pomoč Unije na voljo v treh posojilnih obrokih. Višina posameznega obroka se določi v memorandumu o soglasju iz člena 3(1).

2. Za zneske makrofinančne pomoči Unije se po potrebi oblikujejo rezervacije v skladu z Uredbo (EU) 2021/947.

3. Komisija se odloči za izplačilo obrokov, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

   (a) predpogoj iz člena 2(1);

   (b) trajno zadovoljivi rezultati pri izvajanju strateškega programa, ki vsebuje odločne ukrepe prilagajanja in strukturnih reform, podprte z nepreventivnim kreditnim aranžmajem z MDS;

   (c) zadovoljivo izpolnjevanje pogojev gospodarske politike in finančnih pogojev, dogovorjenih v memorandumu o soglasju.

---

15 Sklep Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje (UL L 201, 3.8.2010, str. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

16 Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Drugi obrok se načeloma ne izplača prej kot v treh mesecih po izplačilu prvega obroka. Tretji obrok se načeloma ne izplača prej kot v treh mesecih po izplačilu drugega obroka.

4. Kadar pogoji iz prvega pododstavka odstavka 3 tega člena niso izpolnjeni, Komisija začasno prekine ali ukine izplačilo makrofinančne pomoči Unije. V teh primerih obvesti Evropski parlament in Svet o razlogih za to začasno ali trajno ukinitev.

5. Makrofinančna pomoč Unije se izplača centralni banki Jordanije. Ob upoštevanju določb, ki se dogovorijo v memorandumu o soglasju, vključno s potrditvijo preostalih potreb po proračunskem financiranju, lahko centralna banka Jordanije sredstva Unije prenese jordanskemu ministrstvu za finance kot končnemu upravičencu.

Člen 5

1. Za financiranje makrofinančne pomoči Unije, ki je v obliki posojil, se na Komisijo prenese pooblastilo, da si v skladu s členom 223 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 na kapitalskih trgih ali od finančnih institucij v imenu Unije izposodi potrebna sredstva.

2. Komisija z Jordanijo sklene sporazum o posojilu v zvezi z zneskom iz člena 1. Sporazum o posojilu določa obdobje razpoložljivosti in podrobne pogoje podpore v okviru makrofinančne pomoči v obliki posojil, tudi v zvezi s sistemi notranjih kontrol. Posojila se odobrijo pod pogoji, ki Jordaniji omogočajo, da posojilo odplača v daljšem obdobju, kar vključuje morebitno obdobje odloga. Trajanje vsakega izplačanega posojila je največ 35 let od datuma izplačila.

3. Komisija obvešča Evropski parlament in Svet o dogajanjih v zvezi s posli iz odstavkov 1 in 2.

Člen 6

1. Makrofinančna pomoč Unije se izvaja v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2024/2509[17].

2. Makrofinančna pomoč Unije se izvaja v okviru neposrednega upravljanja.

3. Pred izvedbo makrofinančne pomoči Unije Komisija z operativnimi ocenami presodi ustreznost finančnih ureditev, upravnih postopkov ter mehanizmov notranje in zunanje kontrole Jordanije, ki so pomembni za tako pomoč.

Člen 7

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 8

1. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto do 30. junija predloži poročilo o izvajanju tega sklepa v predhodnem letu, vključno z oceno tega izvajanja. V poročilu se:

17

(a) preuči napredek, dosežen pri izvajanju makrofinančne pomoči Unije Jordaniji;

(b) ocenijo gospodarske razmere in obeti za Jordanijo ter napredek, dosežen pri izpolnjevanju pogojev gospodarske politike in finančnih pogojev iz člena 3(1);

(c) navede povezava med pogoji gospodarske politike, določenimi v memorandumu o soglasju, tekočimi gospodarskimi in fiskalnimi rezultati Jordanije ter odločitvami Komisije o izplačilu obrokov makrofinančne pomoči Unije.

2. Komisija najpozneje dve leti po koncu obdobja razpoložljivosti iz člena 1(6) Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o naknadni oceni, v katerem ovrednoti rezultate in učinkovitost zaključenih ukrepov makrofinančne pomoči Unije ter navede, v kolikšni meri so prispevali k ciljem pomoči.

Člen 9

Ta sklep začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC IN DIGITALNIH RAZSEŽNOSTI ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE ... 3
1.1 Naslov predloga/pobude ... 3
1.2 Zadevna področja ... 3
1.3 Cilji ... 3
1.3.1 Splošni cilji ... 3
1.3.2 Specifični cilji ... 3
1.3.3 Pričakovani rezultati in posledice ... 3
1.3.4 Kazalniki smotrnosti ... 3
1.4 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša ... 4
1.5 Utemeljitev predloga/pobude ... 4
1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude ... 4
1.5.2 Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same ... 4
1.5.3 Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti ... 4
1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti ... 5
1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev ... 5
1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic ... 6
1.7 Načrtovani načini izvrševanja proračuna ... 6
2. UKREPI UPRAVLJANJA ... 8
2.1 Pravila o spremljanju in poročanju ... 8
2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi ... 8
2.2.1 Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol ... 8
2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje ... 8
2.2.3 Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku) ... 8
2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti ... 9
3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE ... 10
3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice 10

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve 12
3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje 12
3.2.1.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna 12
3.2.1.2 Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov 17
3.2.2 Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje 22
3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve 24
3.2.3.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna 24
3.2.3.2 Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov 24
3.2.3.3 Odobritve skupaj 24
3.2.4 Ocenjene potrebe po človeških virih 25
3.2.4.1 Financirano iz izglasovanega proračuna 25
3.2.4.2 Financirano iz zunanjih namenskih prejemkov 26
3.2.4.3 Potrebe po človeških virih skupaj 26
3.2.5. Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami 28
3.2.6 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom 28
3.2.7 Udeležba tretjih oseb pri financiranju 28
3.3 Ocenjene posledice za prihodke 29
4. DIGITALNE RAZSEŽNOSTI 29
4.1 Zahteve digitalnega pomena 30
4.2 Podatki 30
4.3 Digitalne rešitve 31
4.4 Ocena interoperabilnosti 31
4.5 Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju 32

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1 Naslov predloga/pobude

Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju makrofinančne pomoči Hašemitski kraljevini Jordaniji

1.2 Zadevna področja

Zadevno področje: ekonomske in finančne zadeve

Dejavnost: mednarodne ekonomske in finančne zadeve

1.3 Cilji

1.3.1 Splošni cilji

Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

„Gospodarstvo za ljudi“

„Močnejša Evropa v svetu“

1.3.2 Specifični cilji

Podpiranje makrofinančne stabilnosti in spodbujanje reform zunaj EU, ki pospešujejo rast, tudi prek rednega ekonomskega dialoga s ključnimi partnerji in z zagotavljanjem makrofinančne pomoči.

1.3.3 Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

(1) Prispevati k pokrivanju potreb Jordanije po zunanjem financiranju v zvezi z znatnim poslabšanjem njene plačilne bilance, ki je posledica nedavnih geopolitičnih dogodkov.

(2) Zmanjšati potrebe partnerice po proračunskem financiranju.

(3) Podpreti prizadevanja za fiskalno konsolidacijo in zunanjo stabilizacijo v okviru programa MDS.

(4) Podpreti strukturne reforme, katerih cilji so izboljšanje splošnega makroekonomskega upravljanja, okrepitev ekonomskega upravljanja in preglednosti ter izboljšanje pogojev za trajnostno rast.

1.3.4 Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Jordanski organi bodo morali službam Komisije redno poročati o nizu ekonomskih kazalnikov ter predložiti izčrpno poročilo o skladnosti z dogovorjenimi pogoji politike pred izplačilom obrokov pomoči.

Službe Komisije bodo še naprej spremljale upravljanje javnih financ, in sicer na podlagi operativne ocene finančnih omrežij in upravnih postopkov v Jordaniji. Delegacija EU bo tudi zagotovila redno poročanje o zadevah, ki so relevantne za spremljanje pomoči. Službe Komisije bodo ohranile tesne stike z MDS in Svetovno banko, da bodo lahko izkoristile njune izkušnje, pridobljene pri tekočih dejavnostih v zadevni partnerski državi.

V predlogu sklepa je predvideno letno poročilo Svetu in Evropskemu parlamentu, ki vsebuje oceno izvajanja zadevnega ukrepa. V dveh letih po izteku obdobja razpoložljivosti pomoči bo izvedena neodvisna naknadna ocena pomoči.

1.4 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

X Nov ukrep

☐ Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa[18]

☐ Podaljšanje obstoječega ukrepa

☐ Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.5 Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Izplačila pomoči bodo odvisna od izpolnjevanja političnih predpogojev in zadovoljivih rezultatov pri izvajanju potekajočega gospodarskega programa med Jordanijo in MDS, ki ga je odbor odobril 10. januarja 2024. Poleg tega se bo Komisija z jordanskimi organi dogovorila o posebnih pogojih politike, navedenih v memorandumu o soglasju.

Pomoč naj bi bila izplačana v treh obrokih. Izplačila naj bi se izvedla med letoma 2026 in 2028.

Uporabljajo se posebne določbe o preprečevanju goljufij in drugih nepravilnosti, ki so v skladu s finančno uredbo. 1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

V okviru trenutne energetske krize bo makrofinančna pomoč organom zagotovila manevrski prostor pri gospodarski in fiskalni politiki, da bodo lahko pripravili učinkovit gospodarski odziv na krizo. V razmerah trenutne regionalne krize bo makrofinančna pomoč organom pomagala zagotoviti manevrski prostor za ekonomsko in fiskalno politiko, da se bodo lahko gospodarsko učinkovito odzvali na krizo, saj bo partnerski državi pomagala premostiti gospodarske težave, ki so jih nedavni geopolitični dogodki, zlasti vojna na Bližnjem vzhodu ter posledična kriza v Rdečem, morju še poglobili. Predlagana makrofinančna pomoč bo prispevala k spodbujanju makroekonomske in politične stabilnosti v partnerski državi. Makrofinančna pomoč bo dopolnjevala sredstva, ki jih zagotavljajo mednarodne finančne institucije, dvostranski donatorji in druge finančne institucije EU. S tem bo prispevala k skupni učinkovitosti finančne podpore, ki jo zagotavlja mednarodna skupnost, in druge finančne pomoči EU, vključno z ukrepi proračunske podpore.

Poleg tega se pričakuje, da bo program makrofinančne pomoči z zagotavljanjem dolgoročnega financiranja, odobrenega pod zelo ugodnimi pogoji, ki so običajno boljši od pogojev drugih mednarodnih ali dvostranskih donatorjev, pomagal vladi pri

[18] Po členu 58(2), točka (a) oz. (b), finančne uredbe.

izvrševanju proračuna brez javnofinančnih odstopanj, kar bo prispevalo k vzdržnosti dolga.

Poleg finančnega učinka makrofinančne pomoči predlagani program pomeni tudi okrepljeno zavezanost vlade k reformam. Ta cilj bo med drugim dosežen tudi z ustreznimi pogoji za izplačilo pomoči.

1.5.3 Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Ukrepi makrofinančne pomoči v partnerskih državah so predmet naknadne ocene. V doslej opravljenih ocenah (dokončanih programov makrofinančne pomoči) je bilo ugotovljeno, da ukrepi makrofinančne pomoči prispevajo (čeprav včasih skromno in posredno) k izboljševanju zunanje vzdržnosti, makroekonomski stabilnosti in izvajanju strukturnih reform v partnerski državi. Ukrepi makrofinančne pomoči so v večini primerov pozitivno vplivali na plačilno bilanco partnerske države in prispevali k zmanjšanju njenih proračunskih omejitev. Nekoliko so tudi spodbudili gospodarsko rast.

1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Skladnost z večletnim finančnim okvirom

V večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 zagotavljanje posojil v okviru makrofinančne pomoči omogoča jamstvo za zunanje delovanje v okviru instrumenta Globalna Evropa (Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje).

Možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

EU sodi med največje donatorje Jordaniji, podpira pa njene gospodarske, strukturne in institucionalne reforme ter civilno družbo. V tem okviru makrofinančna pomoč dopolnjuje druge zunanje ukrepe EU ali instrumente, ki se uporabljajo za podporo Jordaniji. Ukrepi politike, ki so povezani z makrofinančno pomočjo, zajemajo izbrane določbe v zvezi s pridružitvenim sporazumom in prednostnimi nalogami partnerstva EU-Jordanija.

Ključna dodana vrednost makrofinančne pomoči v primerjavi z drugimi instrumenti EU bi bila, da se pomaga ustvariti stabilen makroekonomski okvir, med drugim tudi s spodbujanjem vzdržnih plačilnobilančnih in proračunskih razmer, in ustrezen okvir za spodbujanje strukturnih reform. Makrofinančna pomoč ne zagotavlja redne finančne podpore in se prekine takoj, ko je zunanji finančni položaj države spet vzdržen.

Makrofinančna pomoč bi tudi dopolnjevala ukrepe mednarodne skupnosti, zlasti programe za prilagoditev in reforme, ki jih podpirata MDS in Svetovna banka.

1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Z uporabo posojil ta ukrep makrofinančne pomoči povečuje učinkovitost proračuna EU prek učinka finančnega vzvoda in zagotavlja najboljšo stroškovno učinkovito možnost.

Komisija je pooblaščena za izposojanje sredstev na kapitalskih trgih v imenu Evropske unije in Euratoma z jamstvom proračuna EU. Cilj je pridobiti finančna sredstva na trgu po najboljših razpoložljivih obrestnih merah, saj ima EU bonitetno oceno AAA.

1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

X Časovno omejeno

– Trajanje dve leti in pol od začetka veljavnosti memoranduma o soglasju, kot je določeno v členu 1(4) predloga sklepa.

– Finančne posledice v letu 2027 za odobritve za prevzem obveznosti in za odobritve plačil.

1.7 Načrtovani načini izvrševanja proračuna

X Neposredno upravljanje – Komisija:

X z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1 Pravila o spremljanju in poročanju

Ukrepe, ki se bodo financirali na podlagi tega sklepa, bo Komisija izvajala v okviru neposrednega upravljanja s sedeža in s podporo delegacij Unije.

Ta pomoč je makroekonomske narave in skladna s programom, ki se izvaja s podporo MDS. Službe Komisije bodo ukrep spremljale na podlagi napredka pri izvajanju aranžmaja MDS in posebnih ukrepov reform, o katerih se je treba z organi partneric dogovoriti v memorandumu o soglasju, in sicer s pogostostjo, ki bo skladna s številom obrokov (glej tudi točko 1.3.4).

2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1 Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Ukrepe, ki se bodo financirali na podlagi tega sklepa, bo Komisija izvajala v okviru neposrednega upravljanja s sedeža in s podporo delegacij Unije.

Izplačila makrofinančne pomoči so odvisna od uspešnih pregledov in vezana na izpolnjevanje pogojev, povezanih s posameznim ukrepom. Izpolnjevanje pogojev skrbno spremlja Komisija v tesnem sodelovanju z delegacijami Unije.

2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Ugotovljena tveganja

S predlaganimi ukrepi makrofinančne pomoči so povezana fiduciarna tveganja, tveganja pri izvajanju politik in politična tveganja.

Obstaja tveganje, da se makrofinančna pomoč uporabi na goljufiv način. Ker makrofinančna pomoč ni namenjena za določene stroške (na primer v nasprotju s financiranjem projektov), je tveganje povezano z dejavniki, kot so splošna kakovost sistemov upravljanja v centralni banki partnerice in na ministrstvu za finance, upravni postopki, kontrolne in nadzorne funkcije, varnost sistemov IT ter ustreznost zmogljivosti za notranjo in zunanjo revizijo.

Drugo tveganje izhaja iz možnosti, da partnerica ne bo mogla odplačati finančnih obveznosti do EU, ki izhajajo iz predlaganih posojil makroekonomske pomoči (tveganje neplačila ali kreditno tveganje), kar bi bila lahko na primer posledica znatnega dodatnega poslabšanja plačilne bilance in fiskalnega položaja partnerice.

Sistemi notranjih kontrol

Makrofinančno pomoč bodo spremljali postopki preverjanja, kontrol in revizije, ki so v pristojnosti Komisije, med drugim tudi Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), in Evropskega računskega sodišča, kot določa člen 129 finančne uredbe.

Predhodno: Komisija oceni sistem upravljanja in kontrol v državi upravičenki. Komisija za vsako državo upravičenko izvede predhodno operativno oceno finančnih omrežij in kontrolnega okolja, po potrebi s tehnično podporo svetovalcev. Izvede se analiza računovodskih postopkov, ločitve nalog in notranje/zunanje revizije centralne banke in ministrstva za finance, da se zagotovi sprejemljiva raven jamstva za dobro finančno poslovodenje. Če se odkrijejo pomanjkljivosti, se pretvorijo v pogoje, ki jih je treba izpolniti pred izplačilom pomoči. Prav tako se po potrebi določi poseben režim za plačila (npr. namensko omejeni računi).

Med izvajanjem: Komisija preverja periodične izjave partneric. V zvezi s plačilom se (1) spremlja izpolnjevanje dogovorjenih pogojev, kar opravljajo uslužbenci GD ECFIN v tesnem sodelovanju z delegacijami EU in zunanjimi deležniki, na primer MDS, ter (2) izvaja običajni kontrolni postopek, kot ga določa finančno omrežje (vzorec 2), ki se uporablja v GD ECFIN, vključno s preverjanjem izpolnjevanja pogojev, vezanih na izplačilo pomoči, s strani finančne enote. Za izplačila v okviru ukrepov makrofinančne pomoči se lahko opravijo dodatna neodvisna naknadna preverjanja (na podlagi dokumentacije in/ali na kraju samem), ki jih opravijo uradniki skupine za naknadne kontrole iz GD. Taka preverjanja se lahko začnejo tudi na zahtevo pristojnega odredbodajalca na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil. Po potrebi so možni začasne ustavitve in prekinitve plačil, finančni popravki (ki jih izvede Komisija) in izterjave (do tega še ni prišlo), ki so izrecno določeni v sporazumih o financiranju s partnerskimi državami.

2.2.3 Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

Vzpostavljeni kontrolni sistemi, kot so predhodne operativne ocene ali naknadne ocene, so za izplačila makrofinančne pomoči zagotovili dejansko stopnjo napake 0 %. Ni znanih primerov goljufije, korupcije ali nezakonitih dejavnosti. Ukrepi makrofinančne pomoči imajo jasno intervencijsko logiko, ki Komisiji omogoča, da oceni njihov učinek. Kontrole omogočajo potrditev jamstva in doseganje ciljev in prednostnih nalog politike.

2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Za zmanjšanje tveganja goljufij je bilo in bo sprejetih več ukrepov.

Sporazum o posojilu bo vključeval sklop določb o inšpekcijskih pregledih, preprečevanju goljufij, revizijah in izterjavi sredstev v primeru goljufije ali korupcije. Načrtuje se tudi, da bo treba za dodelitev pomoči izpolniti več posebnih pogojev politike, tudi na področju upravljanja javnih financ, da bi se okrepile učinkovitost, preglednost in odgovornost. Poleg tega bo pomoč izplačana na namenski račun centralne banke partnerice.

Izvajanje pomoči bodo spremljali postopki pregledovanja, kontrol in revizije, ki so v pristojnosti Komisije, med drugim tudi Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), in Evropskega računskega sodišča, kot določa člen 129 finančne uredbe.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.[19]	držav Efte[20]	držav kandidatk in potencialnih kandidatk[21]	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
	14.02.01.70 NDICI – Globalna Evropa – oblikovanje rezervacij za skupni sklad za rezervacije [posojila iz naslova makrofinančne pomoči – jamstvo za zunanje delovanje]	dif.	NE	NE	NE	NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice – ni relevantno

[19] Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.
[20] Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.
[21] Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

– **X** Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.1.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	6	**Razdelek 6 – „Sosedstvo in svet“**

GD ECFIN			Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**VFO 2021 – 2027 SKUPAJ**
Odobritve za poslovanje							
Proračunska vrstica 14.02.01.70 NDICI – Globalna Evropa – oblikovanje rezervacij za skupni sklad za rezervacije [posojila iz naslova makrofinančne pomoči – jamstvo za zunanje delovanje]	obvezn osti	(1a)				45	**45**
	plačila	(2a)				45	**45**
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov							
Proračunska vrstica 14.20.03.01	Obvezn osti in izplačil a	(3)				**0,1**	**0,1**
Odobritve za GD ECFIN SKUPAJ	obvezn osti	= 1a + 1b + 3				**45,1**	**45,1**
	plačila	= 2a + 2				**45,1**	**45,1**

			b + 3			
			Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**VFO 2021–2027 SKUPAJ**
Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)			45	**45**
	plačila	(5)			45	**45**
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)			0,1	**0,1**
Odobritve iz RAZDELKA 6 večletnega finančnega okvira	obveznosti	= 4 + 6			**45,1**	**45,1**
SKUPAJ	plačila	= 5 + 6			**45,1**	**45,1**

			Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**VFO 2021–2027 SKUPAJ**
• Odobritve za poslovanje SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)	obveznosti	(4)					
	plačila	(5)					
• Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)		(6)					
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 6 večletnega finančnega okvira	obveznosti	= 4 + 6					
SKUPAJ (referenčni znesek)	plačila	= 5 + 6					

Razdelek večletnega finančnega okvira	**7**	„Upravni odhodki“				
GD <…….>		Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**VFO 2021–2027 SKUPAJ**

• Človeški viri						
• Drugi upravni odhodki						
GD <…….> SKUPAJ	odobritve					

GD <…….>		Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**VFO 2021–2027 SKUPAJ**
• Človeški viri						
• Drugi upravni odhodki						
GD <…….> SKUPAJ	odobritve					

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)					

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**VFO 2021–2027 SKUPAJ**
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 7 večletnega finančnega okvira	obveznosti					
SKUPAJ	plačila					

			Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**VFO 2021–2027 SKUPAJ**
Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)				45	**45**
	plačila	(5)				45	**45**
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)				0,1	**0,1**

Odobritve iz RAZDELKA 6 večletnega finančnega okvira	obveznosti	= 4 + 6				**45,1**	**45,1**
SKUPAJ	plačila	= 5 + 6				**45,1**	**45,1**

3.2.2 Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje (se ne izpolnjuje za decentralizirane agencije)

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ⇩			Leto **2025**		Leto **2026**		Leto **2027**		**SKUPAJ**	
	vrsta[22]	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1[23] …										
– realizacija 1	oblikovanje rezervacij za jamstvo za zunanje delovanje						1	45	1	45,1
– realizacija 2	naknadna ocena						1	0,1	1	0,1
Seštevek za specifični cilj št. 1							2	45,1	2	45,1
SPECIFIČNI CILJ št. 2 …										
– realizacija										

[22] Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest …).

[23] Kakor je opisan v oddelku 1.3.2 Specifični cilji.

Seštevek za specifični cilj št. 2								
SKUPAJ					2	45,1	2	45,1

3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

– **X** Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.

– ☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve upravne narave, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.3.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

IZGLASOVANE ODOBRITVE	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**2021–2027 SKUPAJ**
RAZDELEK 7					
Človeški viri	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Drugi upravni odhodki	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Seštevek za RAZDELEK 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Odobritve zunaj RAZDELKA 7					
Človeški viri	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Drugi odhodki upravne narave	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
SKUPAJ	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge odhodke upravne narave se krijejo z odobritvami generalnega direktorata, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj generalnega direktorata, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu generalnemu direktoratu dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.4 Ocenjene potrebe po človeških virih

– **X** Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

– ☐ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.4.1 Financirano iz izglasovanega proračuna

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

IZGLASOVANE ODOBRITVE		Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)		0	0	0
20 01 02 03 (delegacije EU)		0	0	0
01 01 01 01 (posredne raziskave)		0	0	0
01 01 01 11 (neposredne raziskave)		0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite)		0	0	0
20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)		0	0	0
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)		0	0	0
Vrstica za upravno podporo [XX 01 YY YY]	– na sedežu	0	0	0
	– na delegacijah EU	0	0	0
01 01 01 02 (PU in NNS za posredne raziskave)		0	0	0
01 01 01 12 (PU in NNS za neposredne raziskave)		0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 7		0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – zunaj razdelka 7		0	0	0

SKUPAJ	**0**	**0**	**0**

Osebje, potrebno za izvajanje predloga (v ekvivalentu polnega delovnega časa):

	Obstoječe osebje na voljo v službah Komisije	**Izredno dodatno osebje***		
		financirano iz razdelka 7 ali odobritev za raziskave	**financirano iz vrstice BA**	**financirano s pristojbinami**
Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom	4		n. r.	
Zunanji sodelavci (PU, NNS, AU)				

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	
Zunanji sodelavci	

3.2.6 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

– **X** se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira

– ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru

– ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira

3.2.7 Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

– **X** ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb

– ☐ je načrtovano sofinanciranje tretjih oseb, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo					
Sofinancirane odobritve SKUPAJ					

3.3 Ocenjene posledice za prihodke

– **X** Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.

– ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

  – ☐ za lastna sredstva

  – ☐ za druge prihodke

  – ☐ Navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude[24]			
		Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**
Člen …….					

4. DIGITALNE RAZSEŽNOSTI

Se ne uporablja za to politično pobudo.

4.1 Zahteve digitalnega pomena

n. r.

4.2 Podatki

n. r.

4.3 Digitalne rešitve

n. r.

4.4 Ocena interoperabilnosti

n. r.

4.5 Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju

n. r.

[24] Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.